Рік III. Львів, 19. травня 1929. Porto zapłacone ryczałtem. Ч. 21

ПРАВДА

ІЛЮСТР[...] ЧАСОПИС

Виходить що тижня.
Адреса Редакції і Адм.. „ПРАВДА“
Львів, вул. Кльоновича ч. 8. II. пов.
Телефон 4—48,

ПЕРЕДПЛАТА
в краю: Річно 10 зол. Півріччо 5 зол. Чвертьрічно 2 зол. 50 сот. Місячно 1 зол.
За кордоном: Річно 2 амер. доляри або їх рівновартість.
Поодиноке число коштує 20 сот.

Грізні пожежі

В Куклинцях пов. Зборів о півночі вибухла пожежа в хаті Гринька Переймп. Наслідком вітру вогонь перекинувся на сусідні обійстя. Протягом двох годин згоріло 14 господарств ураз із хатами, господарськими будинками та мертвим інвентарем. Шкоди виносять 120 тисяч золотих.

В Станиславові, на стриху над каварнею Гавбенштока вибухла пожежа, яка обняла цілий дім. Згорів дах, та урядження каварні. Шкода виносить около 50 тисяч золотих.

СТРАШНА ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА

Коло Кассель скоїлася страшна летунська катастрофа. Чеський пасажзрський літак перелітаючи над лісом упав зі значної висоти між оерева й розбився цілком. Двох летунів, один подорожний і трьох переходячих лісом у хвилі катастрофи селян — убитих. Катастрофа скоїлася в часі зливи. Знимка представляє місце катастрофи.

Боротьба з короткими модами

В Ґенуї, в Італії студенти уряджували демонстрації проти коротких суконок жінок. По місті ходили гурти студентів з написами на таблицях, голосячими боротьбу в деморалізацією. Студенти задержували на вулицях занадто коротко зодягнені жінки та зазначували їм вуглям на панчохах, доки має сягати прилична суконка. Не обійшлося при тім без плачів та криків серед „модних“ пань.

——o——

Голод у Виленщині

В цілій Виленщині запанував з переднівком великий голод. Після урядових обчислень голодує там 62.261 дорослих осіб і 77.530 дітий.

Залізнича катастрофа

В радомській дирекції залізниць на стації Островець, у Польщі, в часі перекочування ваґонів один із них вискочив із шин і впав із моста до ріки, потягнувши за собою дальші ваґони, які повисли над водою. Жертв у людях не було.

——o——

Новий командант корпусу охорони погранича

Новим командантом корпусу охорони погранича іменувало міністерство військових справ ґенерала Тессаро, який зголосившися в міністерстві вже обняв згадане становище.

——o——

Арештовання в звязи зі замахом на Вальдемараса

З Ковна повідомляють, що 4 особам доказано участь їх у крівавім замаху на диктатора Литви Вальдемараса. Між арештованими находиться студент техніки Васіліюс, який у часі утечі по замаху зістав ранений відломками ручної ґранати.

—o—

„З проклоном в небо“...

„...З проклоном в небо устає
Новий псалом залізу...“

З таким то „гимном“ в честь Антихриста почали большовики своє правління й своє діявольське царство на Україні і в Росії. Нужденні карлики, оті паршивенькі жидівські „комісарчики“ і їх прихвостні, всякі панки соціялісти, комуністи й сельроби, що живуть з крівавої праці отуманених ними нещасних робітників — збунтувалися проти Господа, проти неба і зі своїх земських смітників кидають проклони. Але чи проклони їх справді досягають і чи можуть узагалі досягнути неба? Чи не діється щось якраз навпаки? Чи не бачимо, як ті проклони падають таки на них самих, на їх дітей (міліони безпритульних, озвірілих дітей в Большевії) і на цілий український та російський нарід?

Ми вже нераз мали змогу в нашій „Правді“ інформувати наших читачів про те море горя й недолі, яке большовики своїми „проклонами в небо“ стягнули на нашу батьківщину, на Україну. І здається, що вже найбільш закаменіле серце мусілоб зворушитися і кріваво заридати над долею тих міліонів наших земляків, яким в голоді й в поневірці, в крайніх недостатках і в безпиннній нагінці большовицьких катів, приходиться коротати важке життя. Людину зрівняли большовики з худобою. Відобрали їй людське достоїнство, знищили родинне життя, зрабували а то й зовсім замикають церкви, давлять релігію, усувають Бога й усяку мораль із сердець дітей та молоді, ширять розпусту й ложні науки... Це все в імя Антихриста, „з проклоном в небо“, що паде на землю.

Весь світ співчуває безталанному українському й російському народові, що терпить в страшнім жидівсько-большовицькім ярмі. Бо щераз повторюємо, що навіть найбільш закаменілі серця мусіли зворушитися хочби тоді, коли український нарід бажав відсвяткувати велике свято Великодня, а його святі почування топтали большовики найбезсоромнішою та розпустною протирелігійною пропаґандою, заставляючи його ще важко працювати по фабриках у великім святочнім дні.

Але не зворушилися закаменілі серця у деяких найблищих, у братів, що живуть тут в Галичині. Запродані жидівським большовикам деякі українські „ліві“ часописи з радістю приносили вістки про переслідування релігійні на Великій Україні. Каїни. Ах ні, стократь

гірші від Каїна, бо вони раз пораз вбивають своїх найрідніших і покаяння в них нема. За марний гріш, що крівавою струєю „лапчиві“ кати висисають з обездоленого народу на Великій Україні, — наші большовицько-сельробівські „хами“ роблять ще прислугу червоним комісарям. Бо вихвалюють їх катівську роботу.

Страшна огида огортає чоловіка, коли дивиться на роботу тих запроданців. Коли візьметься в руки й прочитається їх часописи. А тих ч. як „Сельроб“, „Наше Слово“, „Праця“, „Рада“ і багато инших, так багато. Насилають їх жидівсько-большевицькі наймити цілими паками на наші села. Видають щораз то нові такі часописи під ріжними гарними назвами, що буцімто мають вказати нашим людям „нові шляхи“... А в дійсности, роблять всі вони одну роботу: кидають проклони „в небо“ і стягають дійсний Божий гнів на ту землю, на котрій живуть.

——o——

Зі світа

Архикнязь у притулку для убогих.

До притулку для бездомних у Франкфурті зголосився на днях один молодий чоловік, що вилеґітимувався як австрійський архикнязь Франц Йосиф. Поліція ствердила правдивість його леґітимації. Він переночував у захисті й вибрався пішки до Тревіру.

Нищать церкви.

„Пролетарська Правда“ доносить, що комуністи робітники трамваєвого парку ім. Крассіна ухвалили домагання, щоб Десятинну Церкву в Київі, фундовану ще Володимиром Великим, перемінити на — міський протирелігійний клюб. Що здійснення такого божевілля мусить викликати обурення не тільки всіх віруючих людей, але навіть усякого рода лібералів уже з огляду на непошану одної з найстарших памяток культури на цілім Сході Европи, — се ясне. — Рівночасно наспіли вісти, шо в Київі мають большевики зрівнати з землею одиноку на всю Україну гр.-кат. церкву а то тому, що клюб комсомольців, котрий має забавову площу коло нашої церкви, заявив, що йому треба більшої площі... А тут дальше вмовляють в наш народ, що там церква і віра мають — „свободу“.

Весь нарід проти большевицького нахабства.

На Запорожжі комуністи виступили з домаганням, щоб замкнути церкву. Місцеві збори заявилися проти того. — В Екатеринбурґу жінки остро запротестували проти внеску комуністів, щоб замкнути церкви. Внесок большевиків перепав на публичних зборах. Те саме сталося на зборах у черепахинській дільниці Ростова. Бороняться наш нарід як може проти божевільних замахів на його віру і совість.

Розстріляли Шумського.

Шумського таки розстріляли большевики „за український націоналізм“. В тій справі появилася в Харкові окрема брошура, видана шумскістами в підпольній друкарні. По устним донесенням покійний Шумський на три години перед розстрілом його чрезвичайкою молився в тюрмі.

Амнестія в Румунії.

Румунський уряд оголосив декрет про амнестію з нагоди 10-ліття обєднання Румунії. Амнестія ця відноситься до всіх політичних проступків, поповнених ще перед 1-им грудня 1920 р. Виходить отже, що ця амнестія дуже обмежена,

Єгипетський король в Европі.

Єгипетський король Фуад прибуде 2 червня с. р. до Европи. Приїде він вперед до Італії, опісля до Німеччини, де задержиться 12 днів.

Політична гостина.

Президент Франції Думерґ приїде з початком вересня с. р. на запрошення бельґійського короля до нього в гостину і зложить офіціяльні відвидини в бельґійськім уряді.

Льойд Джордж за Німцями.

Льойд Джордж виголосив у одному провінціональному місті велику передвиборчу промову. В своїй промові заявився він за негайним відкликанням анґлійських окупантських військ з Надренії.

Комуністичні демонстрації.

З Нюйорку доносять, що ґрупа місцевих комуністів уладила демонстрацію перед будинком ґенерального німецького консуляту. Між демонстрантами а переходячою публикою дійшло до сутички.

Розстріляли терористів.

Повідомляють з Ковна, що литовських терористів Розґу, Маркеліса, Авґатіса та Іавенаса, яких 21. січня арештували в Шавлях, озброєних у револьвери та ґранати, воєнний суд засудив на смерть. Засуджені внесли просьбу до през. Сметони, щоби помилував їх,

---

В. К.

СТРІЛЕЦЬ ЙОСИФ

Так звали його в селі, так знали його скрізь на всю верховину. Йосиф це був ще дужий шістьдесятиліток зі сивою густою чуприною та з довгою сивою бородою, що надавала йому поважного вигляду. Постать пряма й кріпка, що її ніщо не вдіють ні вихор ні негода, талановний та, як здавалося, трохи відлюдок, з ясним, пронизливим поглядом та на скрізь добрячої вдачі. Крім цього приятель і знавець звірят, а також знавець ліса й ловець, що другого такого не було далеко й широко. Тай був він простий собі чоловічина, що не ставив ніяких вимог життю. Чувся щасливий і вдоволений тільки в лісі посеред Божої, вільної природи й її творінь, що в них він либонь підслухав їх останні тайни.

Хоч і жив він у селі, віднаймав невеличку кімнату в убогої вдовиці, та більшину часу проводив він у горі в верховині, там де кінчився вже високопенний ліс і починалося царство сайг, де стояв ловецький дімок його пана, забезпечений від усіх пакостей веремя. Цілiські дні а то й тижні жив він тамечки сам самісінький, удержував усю чималу ловецьку область у найкращому стані й загалом був більше побережником, як ловцем.

Йосифів пан фабрикант із міста в долині, помер уже перед двома роками. Що найстарший син і спадкоємець фабрики не був зівсім ловцем, то ловецьку область перебрав молодший син вельми зайнятий лікар. Правда, бував доктор Володимир Загородний частенько вже студентом із батьком на ловах і ходив із Йосифом на далекі ловецькі виправи, та що йно як сам став власником ловецької области й осьтакечки не одну нічку провів у ловецькій колибі сам із Йосифом біля ватрі, як на дворі скаженіла буря кругом домика, збудованого з бервен та добре забезпеченого. Тоді найшов він нагоду й дозвілля, пізнати трохи близче свойого товариша ловів. Із ріжних коротких заміток старого ловця пізнав він вкінці, що не само звання ловця, що здебільша живе самотою, зробило Йосифа маломовною тихою, сливе дещо задумчивою людиною, що в його життю була рана, яка ніколи не загоїлася зівсім і все ще боліла.

Доктора Володимира Загородного, побіч улюбленого ліса, де він разураз відсвіжував важким званням сильно нарушені нерви, найбільше займало душевне життя ближніх, передусім його недужих, бо був свідомий, що тут джерело багатьох недуг, на вид незбагнутих. Він часто пробував спонукати старого Йосифа, щоб виявив йому своє минуле й долю, та все було дармо. Йосиф завсіди зручно виминав його питання, так, що молодий лікар уважав дальші питання даремними.

Два роки треба було на це, та вкінці прийшла в тихий чарівний серпневий вечір, коли пан і стрілець покріпилися скромною вечерою й оба сиділи на лавочці перед домиком, хвилина, в якій короткий запит доктора Загородного, спонукав старенького Йосифа до говорення. Може це було поважання, що його Йосиф мав для батька молодого пана, що теж був для нього добрий а може й потреба, внутрішня спонука, раз іще в життю любій людині оповісти про ці сумні дні, що спомин про них товаришитиме йому аж у могилу.

Доктор Загородний у ході розмови, що часто припинювалася, завдав питання, чи Йосиф походить із цеї околиці. Йосиф заперечив, кінцем люльки показав понад гори в даль і відповів:

— Я походжу відтам із над Рену, де Рен іще малий і не носить на собі кораблів. Тамечки містечко в долині, це моя батьківщина.

— Чи тамечки теж є гарні лови?

— А вжеж, та там я не був стрільцем...

— Ні?

— Пане докторе, я не все був стрільцем, я вишколений шлюсар.

— А так! Тому то з вас іще тепер такий знаменитий рушникар! Тепер

але Сметона не узгляднив подання. Присуд виконано в неділю рано.

Доля Троцького.

Троцький перенісся па острів біля Царгорода і там побуде ціле літо. Політбюро на внесення Сталіна ухвалило продовжити речинець заслання Троцького, що минає 1. червня ц. р. Про цю ухвалу повідомила Троцького амбасада СРСР в Анґорі. Ухвала умотивована цим, що Тр. не змінив свого становища до ком. партії й уряду. Коли така зміна не наступить до січня 1920, то управа компартії рішена розглядати плян відібрання Троцькому більшовицького горожанства.

Сніговиця в Канаді.

В південній частині канадійської провінції Манітоба в віддалі чотириста миль на північний захід від Вінніпеґу панують нагальні снігові бурі, яких ніхто не памятає від десятків років. Комунікація на березі гадсинського заливу перервана. Буря відтяла від решти світа триста робітників, що їхали до Черчімо й сто подорожних, що їхали з гадсинського заливу до Вініпеґу. Наслідком перерви залізничої комунікації панує у них велика недостача поживи, яку вислано остаточно літаками й санками.

Фабрики Форда в Рад. Союзі.

Син американського міліонера Форда виїхав до Анґлії на протяг трьох місяців. Перед своїм виїздом Форд заявив, що він передав радянському урядови плян будови фабрик Форда в Радянському Союзі. Досі радянський уряд не дав ще відповіди, чи годиться на плян Форда.

Німецький меморіял.

Берлінська преса заповідає оголошення німецького меншостевого меморіялу. Меморіял основується на засадах висловлених мін. Штреземаном на женевській конференції і йде в двох напрямках: 1) в напрямі допущення до участи в комісіях, які мають розглядати справи меншостей, представників держав, які етноґрафічно є звязані з даною меншістю, 2) в напрямі установлення постійної комісії для менш. справ на зразок істнуючих уже при Лізі Націй комунікаційної та господарської комісії і т. п.

Большевицьке божевілля.

Російський вчений проф. Кайбородов опрацював проєкт зміни календаря. Новий календар введуть від 1. січня 1930. Проєкт передбачує два відпочинкові дні в тижні — суботу та неділю. Обовязковим святочним днем у цілому СРСР має бути субота, яка в російській мові називатиметься „неділя". Слово „тиждень" заступлено назвою „трудовий етап". Слово „неділя" (воскресеніє) заступить назвою „лєнінськ". Усі свята за виїмкою 12 рев. свят мають скасувати.

Корабельна катастрофа.

На німецькім кораблі, що випливав з устя Лаби на море, вибух паровий котел. Вибух був так сильний, що корабель розірвало на дві части. Керманич і три инші особи згинули на місці.

Затроївся цілий ґарнізон.

В Найгайсль у Словакії, всі жовніри ґарнізону захорували з причини затроєння зіпсованим мясом. 76 поважно хорих жовнірів відвезено до шпиталя.

ІВАН ГЛАДИЛОВИЧ.

Земля й соціялісти

ЗМІСТ: Соціялісти хочуть знести право посідання (власности) землі й завести комуну. — Що на те каже Св. Катол. Церква (Св. Отець Лев XIII.)?*)

Соціялісти (у нас радикали й комуністи, що прикриваються, мов вовки овечою шкурою, назвою „сельробів") не признають права власности людям. Вони прямо кажуть, що кожде посідання якоїсь приватної власности — се грабіж. І справді треба дивуватися — каже Папа Лев XIII. (у своїм вищезгаданім письмі (енцикліці), що деякі люде відмовляють чоловікови права вважати землю, на якій він побудувався, та рілю, яку він управив, — за свою власність. Ті „деякі люде", себто соціялісти, признають тільки право ужиткування землею і її плодами. Заперечуючи право власности на землю, хочуть вони просто обрабувати чоловіка з сего, що той собі своєю працею заробив. Бож ріля зовсім зміняє свій вигляд під рукою і при вмілій управі хлібороба: з пустара робиться врожайною, з запущеної видайною. Орудники (средства), які ублагороднюють землю, так сильно з нею самою сполучені, що в жадний спосіб не можна наприклад відлучити праці над уліпшенням поля від самої ріллі. І чиж позволяє на се справедливість, щоби хтось чужий забирав і користав з сего, до чого инший прийшов тяжкою працею і кривавим потом?!

Треба признати, що чоловікови належиться не тільки право користуватися

*) Продовження статті „Робітниче питання й Церква".

розумію, а воно мене нераз чудувало. Чогож змінили ви своє звання?

Тепер по короткій надумі став Йосиф говорити:

— Пане докторе, з мене не все була така тиха, сумовита людина, шо щаслива й вдоволеня, коли, з виїмком свойого пана, не має за багато до діла з людьми. І я був веселий та радісний товариш, молодий, здоров і повен життя. Мій батько був майстром ув одній із великих фабрик моєї рідної сторони. Що я мав охоту до шлюсарства, пішов я до першого майстра нашої місцевости на науку. По скінченні науки тинявся пять літ по широкому світі як веселий термінатор. Працював то тут то там і коли мені в одній місцевості не подобалося, я йшов дальше. По пятьох літах було мені цеї мандрівки досить і я пустився назад у рідну сторону. Ще рік був я в мойого майстра челядником, а потім невеличка спадщина дала мені змогу стати самостійним. Я відкрив власний варстат і вскорі моє підприємство йшло так що я міг думати про власну родинну домівку, бо мої батько й ненька тимчасом скоро одно за одним померли.

Рідні не мав я ніякої й такечки остав я сам саміський у світі. Жив я в цьому самому домі, де мав варстат, у одній кімнатці, а харчувався в неподалекій гостинниці „Під Оленем", де мав я здоровий та дешевий харч. Та не тільки тому був я гостем під „Оленем", він був мені ще й могутня притяжна сила, що її наврочила мені гостинникова донечка, білявочка Оленка. Правда, не я один залицявся до нької й Кирило, господарський син одинак й теж сусід „Оленя", зиркав за Оленкою радо й радо ставав із нькою на розмову, та все крутився біля ньої, на мій превеликий смуток. Кирилів батько був найбогатший господар у нашому містечку, до цього громадський радний і широко відомий торговець деревом, тож не було сумніву, що його одинак був краща партія, як малий шлюсарський майстер, що навіть не міг іще держати челядника.

Оленки не вспів я ще добре розпізнати. Вона була все приязна й люба. Коли мені одного дня здавалося, що вона волить мене, то вже на другий мусів я завважати, що вона для Кириля була привітливіша ,як для мене. Можете собі подумати, пане докторе, що це були тільки заздрощі, що запоморочували в мене всяку здорову думку та все більше захоплювали мене в свої лабети. І так попав я, звичайно такий спокійний і розсудливий, поволи в стан, що мусив стати для мене злощасним і довести до нещастя. Я просиджував частіше під „Оленем", як на це позволяли мої прибутки, часто й увесь день тай занедбував при цьому варстат і так втратив неодного постійного гостя, що добре платив. Ішло стрімголов в долину, я бачив це, та не мав сили, зробити лихові край. Занадто вже попався я в кигті пристрасних, безмірних заздрощів. Я в ці дні був дуже підупав, що люде разураз питали в мене, чи я часом не недужий. Я саме вже мало що їв, а більше пив, більше, як відчував потребу.

Долина горішнього Рену, як ви, пане докторе, може й будете знати, це товковище теплого південного вітру відомого під назвою „фен". Головно весною й осеню вдаряє він почерез верховину на долину Рену часто зі силою та розмахом буревія. В багато селах забороняють тоді розводити ватру, бо не один раз бувало, що огонь, який зірвався в часі „фена" перемінив цвитучу місцевість у чадну купу румовища. — І моя рідна сторона лежала посеред такої „фенової полоси", як це звали й якої всі боялися. І нашою околицею лютував часто в році цей невмолимий гість із півдня. У такі бурливі ночі мала наша огнева сторожа давати двох огневих сторожів на вартівню. Їх обовязком було обходити місцевість здовж і поперек, щоб могти вгасити огонь ще в почині.

(Кінець буде).

——o——

предметами сего світа, але також непереривне й незмінне право власности як на предмети вжитку, так і на ті, котрі остають по їх використанню.

На закиди, що — мовляв — Господь Бог дав землю на ужиток цілому родови людському, а не тільки одиницям, відповідає Св. Отець, що „Бог не вручив її людям для того, щоб вони володіли нею без порядку“, „в комуні“ що так скажемо...

Господь Бог не призначив нікому посідання якоїсь частки землі, але розділ землі на приватну власність та її межі лишив Він пильности й праці поодиноких людей та установленим народами законам. Зрештою хоч земля з поділена поміж поодиноких властителів, то вона ніколи не перестає служити загальному добру. Бож кождий чоловік, чи він живе в місті чи на селі, живе з плодів землі. Не всі люде працюють у хліборобстві. Є такі, що працюють наприклад на фабриках, у промислі, за свою працю одержують заплату, котру можуть виміняти на потрібні для свого прожитку плоди землі.

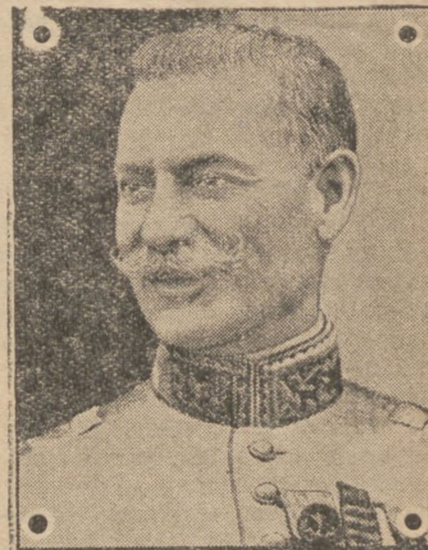
З вищесказаного бачимо, що приватна власність є вимогою природи. Вправді земля достарчає обильно всего до удержання життя, але не може ніяким робом достарчати їх сама собою, без управи та старання людини. А коли людина при управі землі трудиться, то тим самим вона стає власником тої управлюваної частки землі. Вона витискає в землі через свій труд неначе якусь „форму“ своєї особи. Зовсім отже справедливо, що ся частка землі стала природною власністю трудящого, котрого ніхто в сім його праві не сміє нарушати.

З представлення справи Святійшим Вітцем, бачимо ясно, що **нарушувати право приватної власности — це річ незаконна. І тому соціялісти, які це роблять, а таксамо і капіталісти, що користуються своїми багатствами для угнітання й визискування других людей — роблять не по правді.**

Чи велика комуністична революція в Росії та панування наших і московських соціялістів і комуністів на Україні не доказали правдивости слів Св. Вітця Льва XIII.? Чиж не виявилося наглядно, яка велика зміна і замішання всякого порядку вийшли на Україні через неправдиве й несправедливе учення й правління соціялістів і комуністів? Ясно й отверто упоминав папа Лев XIII. перед тяжкою й навісною неволею тих громадян, що хотілиб заводити в себе „соціялістичні порядки“ або т. зв. „рай соціялістичний“. „Взаїмна завість, очернення та незгоди прийдуть тоді на дневний порядок“ — кликав строгим голосом віщий Папа. Не дуріть себе — говорив він — маною рівности, що буцімто має панувати в „соціялістичнім раю“! Та рівність про яку мріють деякі збаламучені соціялістами люде, не буде нічим иншим, як лише тільки тим самим однаково нужденним і незавидним станом і положенням усіх людей! Через усунення приватної власности, сего товчка запопадливости й пильности людей, обовязково мусять висохнути самі жерела багатства.

І наводячи це все на тямку, Св. Отець вже тому 38 літ назад, ясно вказував, що бажання соціялістів завести спільне всім посідання, треба рішучо поборювати. Бо таке бажання соціялістів шкодить якраз тим, що їм воно малоб допомогти. Крім сего воно противиться природним правам одиниці, підкопує обовязки держави та непокоїть загальний мир. Коли отже мається допомогти біднякам (пролетарям) то в першій мірі треба взяти неначе за підставу ненарушиме заховання приватної власности — говорив Св. Отець Лев XIII.

Новий командант надренської армії

В найблищім часі має слідувати зміна на становищі начального вожда окупаційної надрейнської армії. Місце французького ґенерала Ґілльома має заняти франц. ґенерал. Жакемо. На знимці бачимо його портрет.

К. К. 14

Св. Апостол Павло

— В одного Бога! А тиж бачив його? — питають фільсофи в нього зі сміхом.

— Бог дух — каже на це Павло — однак, обявляється людям, що гідні цього.

На це один із стоїків:

— Що я не бачив, цього нема. Я не вірю нівяких, ні в одного, ні в багато богів. Тільки це є правда, що дасться бачити й досліджувати.

На це Павло:

— Знаю я цю вашу науку! Та вона неправдива. Багато й ти не бачив країн і звірят, а віриш, що вони є, бо тобі другі сказали, що бачили їх — отже вже віриш.

— Ну, так! — каже стоїк. — А тобі хто сказав про одного Бога?

— Господь мій Ісус Христос, що як Бог зійшов на землю, родився з Пречистої Діви й був розпятий на хресті за нас людей і третього дня воскрес.

— Цікаво, цікаво — щось зівсім нове голосиш нам — говорили фільсофи.

А деякі підсміхувалися:

— Що хоче цей балакун?

А інші відповідали теж зі сміхом:

— Таж не чуєш! Проповідує чужих богів, чи там одного Бога, що був розпятий й воскрес.

— Ого, хто розпятий, уже не воскресне — говорили інші.

А ще інші схопили Павла тай кажуть:

— А всеж таки цікаве, що ти навчаєш! Ходи з нами в ареопаг, там докладніш оповіш нам усе.

Атенці з давен давна цікаві й палкі були на всякі новини.

— Ходи, ходи — кажуть — з нами: Чуже бо щось вносиш в уха наші, то хочемо знати, що воно має бути...

Як привели Павла в ареопаг, вивели його на середину тай кажуть:

— Ось виясни тут свою науку.

А Павло каже:

— Мужі Атенці! По всьому бачу, що ви дуже побожні. Ходив я по місті й оглядав ваші святині й у пристані Фалирні перед одним із храмів побачив я жертівник із написом: „Невідомому Богу!“ Ви побожні поклоняєтеся йому, хоч не відаєте, хто він. Ось я й прийшов проповідувати Його вам. Бог, що сотворив світ і все в ньому, цей неба й землі Господь не тільки в святинях пробуває, що їх збудували люде й не тому принимає служення дук людей щоб потребував цього. Він сам дає всім життя й дихання й усе. І зробив із одної крови ввесь людський рід, щоби жив на всій землі, відмежувавши наперед призначені часи й межі пробування людей. А зробив це тому, щоби люде шукали Бога, чей пізнають Його тай найдуть, хоча Він недалеко від кожного з нас. Ним бо ми живемо й рухаємося й, як це деякі з ваших послів казали: ми Його рід. Колиж ми рід Божий, то чейже годі думати, нам, що Божество похоже на золото або на камінь, різьбу, мистецтво й видумки людей.

Тут почулися голоси:

— Ти мабуть приклонник науки Сократа й його учня Плятона!

— Ніколи в світі! — заперечив Павло, — хоч признаю, що вони оба були вже на слідах шляху до правдивого Бога! Це були часи незнання й їм важко було найти Правду. Та не зважаючи на часи незнання, Бог тепер повеліває всім людям усюди каятися. Бо призначив Бог день, що в ньому судитиме всесвіт правдою через Чоловіка, що Його постановив наперед, подаючи всім певність цим, що воскресив Його з мертвих.

Як почули про воскресення з мертвих, деякі сміялися й казали:

— Нісенітниці плетеш! Хто раз умер, уже не встає. Це тільки в казках та в мітах можливе. Оповідають собі й вірять у це тільки прості люде та діти.

А Павло їм на це:

— Коли вони вірять у воскресення

З церковних справ

Папський прапор.

Ватиканська комісія розглядала в останніх часах питання папського прапору. І так є два папські прапори: жовто-білий з тіярою і двома ключами для цих будинків, котрі репрезентують папську суверенність, і другий без тіяри й ключів для будинків, котрі тільки зазначують екстериторіяльність папської держави.

Папський лєгат у президента Франції.

Президент Франції Думерґ давав прийом у честь папського леґата. В прийомі взяли участь папський нунцій кардинал Дібоá, мін. Поанкаре́ і Бріянд та много церковних достойників і представників світської й військової влади.

——о——

Несподівана відставка ґенерала

На днях звільнено ґенерала Мінкевича, команданта корпусу охорони границя, з його дотеперішного становища. Причина звільнення незвісна. Становище те обняв покищо ґенерал Дрешер. Притім влада запечатала бюрко, та всю переписку й папери бувшого команданта. В тій справі маршалок Пілсудський вислав письмо до премієра міністрів Світальського, в якім пояснює, що запечатання переписки й паперів ґен. Мінкевича не має ніякої звязи з якиминебудь закидами проти нього. Урядові папери запечатано тому, щоби не попали вони в приватні руки, як се нераз уже бувало при зміні ріжних визначних достойників.

——о——

Розвязання комуністичної партії в Німеччині

Мін. Штреземан на засіданню урядничої комісії нім. нар. партії сказав, що комуністичні заворушення припали на час прикрого фінансового та господарського положення Німеччини та що не мали місцевого характеру. Пруський міністр внутр. справ видав розпорядок, який розвязує найсильнішу комуністичну орґанізацію Союз червоних бувш. учасників війни разом із його орґанізаціями Червона Фльота і Союз Молоді. Майно товариства сконфісковано на користь держави, льокалі опечатали. Поліція обсадила всі бюра й льокалі згад. товариств і перевела ревізію в льокалях нім. секції III. інтернаціоналу. Найдені там документи сконфіскували. Наслідком повищого розпорядку не могтиме відбутися ком. зїзд у Гамбурзі. Всетаки провідники гамбурських комуністів на демонстрації в Ліненбурзі заповіли, що комуністи відбудуть зїзд проти заборони гамбурського сенату. Тому, що в Берліні настав уже спокій, президент берлінської поліції відкликав усі виїмкові розпорядки. Одначе більші відділи поліції є все ще в поготівлі.

Присилайте передплату!

За сміло та й зовсім не по правді

В ч. 22. „Праці", часопису т. зв. „Укр. партії праці" поміщена стаття п. з. „Під відгомін великодних дзвонів".

В статті сій невідомий автор намагається вмовити в читача, що „по двох літах істнування української партії праці вже навіть найбільші її вороги не вірять, що можна знищити нашу правду".

Яка се упіпівська „правда" писали ми й доказували нераз на сторінках нашого часопису. Їхня „правда" — се большевицький червоний рай на землі і ним бажалиби „ущасливити" й нашу батьківщину й до якого через „два роки промощували шлях".

Що з сим „промощуванням шляху" „смільчакам" із партії праці не везе, доказом останні вибори, доказом і згадана стаття „Під відгомін великодних дзвонів".

Виходить із неї, що не тільки вороги партії праці, але навіть і ті не многі „приятелі" з невеличкого числа селян, для яких „Працю" видають, не мають довіря до большевицького напрямку тоїж.

Остогидли їм всі дотеперішні наступи на віру, на св. Церкву, на священство, та безнастанне брехливе захвалювання большевицьких гараздів на Великій Україні.

Тому автор тим разом у згаданій статті сипнув із иншої бочки.

Зачинає свою статтю так немилим для большевицького уха дзвоненням у великодні дзвони. (Чому не просто з моста: в клепало?)

Дальше виголошує кепську, зраджуючу крайне неуцтво „проповідь", про

й хрещення приймуть, жити будуть вічно в благодати Господній.

А ці знов у сміх:

— Іди оповідай ці казки дітям, а не нам.

Та інші казали:

— Послухаємо тебе знову про це.

Бачив Павло, що затвердли в них серця в безвірі й пішов із посеред них. Якжеж вийшов із ареопаґу, приступили до нього деякі з поміж цих людей і прохали, щоб навчав їх Правди. І Павло йшов із ними та навчав. І чимало їх увірувало, а найвизначніші зпоміж них були Діонісій Ареопаґіт і жінка на ймення Дамара.

Не довго вже барився Павло в Атенах.

— Тверді серця в них, в цих Атенців. Зарозумілі вони на свої науки, хоч кожна з цих наук одна одній перечить, одна одну збиває, — каже Павло до Сили та до Марка, як уже кидали горді Атени.

— Легкодушні вони — каже Марко — та пересичені.

— Воно й не диво — каже Сила — вониж уважають себе найщасливішими синами Ерехтея, бога, що родився з землі, себто вважаються любими синами безсмертного, що вже ту на землі ходять по небі мягкости й соняшнього сяйва! Як може їм, так думають вони, грозити лихо, навіщо їм синам безсмертного, воскресення.

— Твоя правда — притакнув Павло — не для них моя проповідь і я ніколи вже не буду послугуватися поганськими мудрощами, щоб цих зарозумілих Атенців пересвідчити.

— А всеж таки — каже Марко — навернулися деякі з них, як от Діонісій Ареопаґіт.

— Так, та не мої фільософічні розмови навернули їх, а сама благовість Христова, віра осяла душі їх. Кажу вам, брати, що коли в премудрости Божій не пізнав світ Бога премудрістю, то звелів Господь немудрістю, проповіді спасти віруючих. Коли й Жиди ознак домагаються й Греки премудрости шукають, ми проповідуємо Христа розпятого, Жидам соблазнь, а Грекам дурощі. Та ще кажу вам, що немудре Боже мудріше від людей, а несильне Боже кріпше від людей. І немудре світа вибрав Бог, щоб осоромити премудрих і безсильне світа вибрав Бог, щоб осоромити могутнє. І незначне світа й погорджене вибрав Бог і це, чого нема, щоб те, що є, обернути нівщо, щоби ніяке тіло не величалося перед ним. Не вибрав-же собі Христос апостолів зпоміж книжників, тільки зпоміж простих рибалок. І вони просвічені Духом святим, як перше ловили рибу в сіти, так тепер ловлять душі людей для Божого царства. І нам, брати, треба кинути гордих книжників наших і поганських фільософів, а звернутися до найнизчих, навчавже Христос, що блаженні вбогі духом, бо їх Царство Небесне...

А на це Лука:

— Таки так воно! Вони більшість у народі, як вони просвітяться світлом Христової віри, то світло від них просяє й душі гордих навченістю...

— Правду ти кажеш — притакнув знов Павло — бо що всі людські науки! Писаною бо: „Погублю премудрість премудрих і розум розумних відкину!" І чиж не так воно? Де мудрець, де книжник, де дослідник віку цього? Сьогодні вони певні себе голосять одно, а завтра прийдуть інші й зібють їх науку та свою вивищать, аж знов хтось третій не звалить їх.

Ось так розмовляли вони з Атен ідучи до пристані Пірею. Було полудне, сонце жаріло й на довгому порошному шляхови, що вів з Атен у Пірей, було небагато людей, усе поховалося по домах, холоду шукаючи.

(Дальше буде).

Ширіть „Правду"!

історію „землі Ізраїля“ та про виступ Ісуса Христа, Якому надає зневажаючу Боже достоїнство Спасителя назву „смільчака революціонера“, у нинішнім того слова значінню.

З тої „проповіди“ довідуємося, що „молоденький Ісус з Назарету, що має відвагу пятнувати фарисеїв і лжепророків, а навіть бунт підносить проти ладу в божому храмі... гонить торговців.

Навіть крайно неграмотний селянин, якому прочитає хто отсю „проповідь“ зі статті „Під відгомін великодних дзвонів“ повчить її автора, що „молоденький Ісус з Назарету“ не був уже так „молоденький“ коли проганяв торговців із храму, бо мав тоді поверх 30 літ, та що не „підносить **бунт проти ладу** в божому храмі“, але навпаки Ісус проганяючи торговців із храму, дбає, щоби якраз **панував у ньому лад.**

Щоби того рода брехню пускати в ґазету, треба бути неабияким „смільчаком.“

Та вже вершок тої сміливости осягнув автор статті „Під звук великодних дзвонів“ — порівнуючи діло Христа Спасителя й Його Учеників з ділом горстки „смільчаків - революціонерів“ зпід стягу т. зв. української партії праці, порівнуючи Христову Правду з ложними правдами, які голосять жидо-большевики й їх платні прихвостні, які на своїх сторінках голосить і „Праця“.

Наприкінці ще одна заввага. Того рода підмащені ніби християнською закраскою писання по ріжних потягаючих за большевиками часописах свідчать про се, що явні большевицькі кличі зовсім не знаходять прихильників між нашим щиро відданим Христовій вірі народом.

Тому то ті, що хочуть „промощувати в нас шлях“ до большевизму, щоб збаламутити менше свідомих, хапаються тепер нового способу: замість явно клепати в большевицьке клепало, час до часу дзенькають на фальшивий тон у „великодні дзвони“.

Та й таке „дзвонення“ їм не поможе. Український нарід уже пізнався на фарбованих большевицьких лисах.

ДОПИСИ

ГОРОШОВА, МЕЛЬНИЧЧИНА.

До орґанізації жіноцтва тяжко приступити задля байдужности і страху перед насмішками зі сторони мущин. Така орґанізація найліпша при читальнях і бібліотеках церковних або парохіяльних. В нашім селі відбулися перші загальні збори читальні і бібліотеки праці імени Маркіяна Шашкевича дня 31. III. б. р. в дяківці. На вечірни загрів наш О. завідатель парохії до орґанізації занепавшого нашого жіноцтва і в тій ціли запросив як найбільше число учасників на збори. І дійсно учасників було не лише повна саля, але і повно стояло на дворі. Збори отворив о. душпастир, представив ціль товариства в теперішних часах, вказав на конечність в кождій парохії заложити таку читальню і згортувати при ній передовсім відданих церкві мужчин і жінок. Предсідателем зборів вибрано місцевого о. завідателя і секретарем місцеву учительку п. С. Ляшкевич. Вибрано виділ зложений з 5-х членів і 2-х заступників. Вписалося 163 членів. Річна вкладка виносить від 20 — 50 сот. Ухвалено спровадити книжки до бібліотеки за 100 зл., запренумеровано: „Правду“ і „Народню справу“, які мається читати що неділі і свята по вечірни. Заложено аптичку для наглих потреб, а також предсідатель відступив для членів відповідну скількість вилягових яєць расових курий, качок і гусий в ціли поправи раси дробу в селі.

Василь Волощук, голова. Іван Олексишин, секретар.

УСТЄ ЕПИСКОПСЬКЕ, повіт Борщів.

Дня 7. IV. м. р. відбулися загальні збори читальні і бібліотеки імени Маркіяна Шашкевича. Звіт з діяльности за 1928 р. здав секретар товариства, а збори отворив і загрів до орґанізації передовсім жіноцтва, предсідатель о. Тадей Жеґалович. Товариство істнує щойно 2-ий рік. Рік 1928 не проявив як слід своєї діяльности задля острої зимі, але все таки члени сходилися, що неділі і свята до читальні, (яка міститься в дяківці). Читали спільно часописи „Правду“, „Нову Зорю“ і „Жіночу Долю“, а також „Місіонара“. В сих днях випожичав бібліотекар книжки, яких є 200. Каса числить готівки 20 зл., які вплинули з вкладок. Річна вкладка виносила 50 сот. Всіх членів було 74. Відтак приступлено, по одобренню діяльности уступаючого виділу, до вибору нового виділу, в склад якого ввійшли: о. Тадей Жеґалович голова, Василь Волощук заступник голови, А. Ісаюк секретар, А. Антонійчук бібліотекар, М. Романюк касієр, Е. Олексюк і Н. Прокіпчук виділові. Над порядком читальні має нагляд І. Крайник, а до читання часописий що неділі по вечірни вибрані: Д. Романюк, Н. Прокіпчук, А. Антонійчук, А. Філіпчук, Е. Олексюк і Н. Данилюк. По вичерпаню ріжних внесень і запитань з одушевленням розійшлись присутні домів.

Василь Волощук.

ЗОЛОЧІВ.

(Враження та замітки зі Святочної Академії.) Хоч як невеселі сьогоднішні часи в нашому народньому життю — то всеж таки буває й неодна гарна хвилина, хвилина, яка оставляє по собі незатерті враження в памяти. В таку хвилю віриться свято, що пройде страшна вікова темрява, що важкою хмарою нависла над нашою країною, що щезне недоля. Тоді бажається горячо віроти у близький день обновлення та пробудження всего укр. народу.

У памяти свідомого громадянства Золочівщини незабутнім спомином відай остане неділя 21. квітня ц. р. В цю неділю ло Богослуженню уладила Філія „Просвіти“ в Золочеві, в салі ім. Маркіяна Шашкевича, величаву Святочну академію з нагоди 60-літного істновання Головного Т-ва „Просвіти“ у Львові. На академію прибули хорові гуртки з читалень „Просвіти“ Ремезовець, Ляцького, Почап і Угерців, прибуло теж біля 500 учасників академії.

Академію почав хор Філії „Просвіти“ відспіванням Заповіту Т. Шевченки, почім зі святочною промовою явився на сцені довголітний, невтомний працівник на церковнім і народнім полі заслужений вельми головно для Золочівщини Впр. о. шамб. д-р С. Юрик У своїй прекрасній промові змалював о. шамбелян всі великі завдання та змагання просвіти, вказав на хиби нашого національного життя та загрів всіх приявних до щирої праці для загального добра. Кожний з нас може богато доброго зробити треба лише охоти. Передусім повинні ми змагати до цього, щоби в свої руки взяти промисл і торговлю й так здобути міста, осередки культури, просвіти та цивілізації. Крім цього Українці, як народ хліборобський, мусять іще піднести на европейський рівень хліборобство й інші ділянки господарки. Та понад все треба тямити, що тільки народ віруючий і релігійний є в силі заховати єдність і встоятись перед всякими ворожими затіями.

По так інтересній і займаючій промові о. шамб. Юрика послідовали хоральні виступи, деклямації, привіти і т. п. З привітів замітний особливо один а саме п. Олесницької, в котрім вона звертаючися до укр. жіноцтва, намітила, щоби укр. жіноцтво послугувалося лише своєю рідною мовою, щоби не лучалось так, що наша селянка винесши свою працю на торг починає розмову чужинецьким дивоглядом.

На привітах Головному Т-ву „Просвіти“ у Львові та ширих побажаннях його найстаршому членови та основникови Юліярови Романчукови покінчено цю святочну академію, яка для громадян Золочівщини була щирою заохотою до дальшої витревалої праці. В. Г.

Данилки Сокири слово щире

Великодні пройшли свята, утекла від нас зима та, що нас тілько намучила, що так усім докучила. Ясне сонце побідило всю морозу люту силу і всю земленьку довкруги, всі вузенькі нивок смуги уже рунь покрила рясно, розвивається все красно, віддихають легче груди, хоч важкі ще ждуть нас труди, та надія кріпить нас, що надійде кращий час: труд і згода все поборе, горе утече за море, а у нашому народі при любови, братній згоді нова сила розівється і нам доля засміється. Як ось це при Великодні радість внесли дні Господні, стаяв сніг, втекли морози, обсушило сонце сльози! Сад, левада розцвітає, дощик теплий помагає, тай руниться кругом нива, обіцяє ґарні жнива, хоч не кидає журба, жде нас в полі боротьба. Далася в знаки зима, бульби в погребах нема, змерзла вся до чиста там! Хто сховав її до ям, вийшов добре він на тім, продавав тепер усім, хто лише бульби садив. Лихо також серед нив: під снігом озимина місцями аж геть до дна випріла, нема нічого, та нема добра із того, що під снігом заховалось! Лиш зліз сніг, ще розгулялись раз морози в нас огнисті, зморозили все до чиста. От., таке то наше горе, клопотів цілиське море! Та вже добре, що минуло і тепло до нас вернуло! Українець, знайте, впертий і не дасть себе пожерти! Де зморозило зимою, штучного там дасть погною аби й наново засіє, вже боротися уміє і діждеться свого пира. Тим кінчу вже — ваш **Сокира.**

Що таке всесвіт

Як повстають і гинуть зорі.

Навіть про повстання землі‘ що на ній родимося живемо й умираємо не можемо знати нічого певного.

Що знаємо то це, що нутро землі виказує дуже високі степені горяча та що земля порушається в дуже холодному просторі світа (273⁰ низче зера) й тому саме вчені згідно здогадуються, що земля колись як огняна куля обігала сонце. При помочі спектральної аналізи[1]) й при помочі розсліду метеорів, що впали на землю знаємо, що земля й інші зорі збудовані з цих самих хемічних складовин. Що на небозводі бачимо зорі всіх степенів розвитку — так як стрічаємо між людьми дітей, дорослих і старців — то здається оправданою спроба звязати ці ріжні степені разом в одну історію розвитку зір, що відноситься й до нашої землі.

Так здогадуються вчені теперечки. Та, як ми вже згадували, всякі гіпотези себто наукові здогади вчених, зміняються. Колись пізніше вчені утворять інакшу гіпотезу й дійдуть до нових поглядів.

Початковим станом уважають сьогодні вчені вклитенську зоряну мряковину, безладну суматоху меньших і більших скупчень пратворива. Творива безмірно великанської мряковини так ніжно розложене, що його проникає з неослабленою силою світло найдальших зір і що специфічний тягар[2]) мряковини, яка поволи кружить у просторі, що в ньому нема зівсім повітря, дуже невеличкий. Коли прийде до згущення цеї мряковини через це, що вона скупчується, то збільшується скорість обороту зростає тепло аж тіло розпалиться до червоного жару.

Так повстало червоне велитенське сонце, небесне тіло великанської розлогости, та дуже невеличкої ваги. Розвиток тіла поступає дальше, тіло корчиться все більше й розжарюється до жовтости, ба й до білости. Та раз мусить вичерпатися цей зріст тепла, бож зоря щораз густішає й через це трудніше їй втягати в себе тепло, а зате зростає втрата тепла через промінювання. І так зоря знов охолоджується з білости, до жовтости, а потім до червоности, аж вкінці зоря перестає світити й стає для нас невидима на зоряному небі.

Певна скількість таких зір дасться виказати. У менших зір, що до них мабуть належить і наше сонце, вже скоріш витрата тепла була більша, як приймання тепла, так, що вони взагалі не дійшли до білости.

Як зорі так корчилися, то заразом скорість їх обороту зростала, аж поки не стала тільки, що з розжареної пливкої маси викидувала менші чи більші частини : сонця окружилися планетами. Ці планети невпинним бігом ходять кругом матірної зорі. Ходять, чи радше женуть вони так доти, поки через тертя, хоч і дуже невеличке, не зменшиться їх власний рух. Сила тяжости притягає їх і вони впадають на сонце тай так нагальним з ударом дають йому на міліярди літ нові сили й тепло. Також зударенням із іншими сонцями й цим, що сонце, яке остигає або й остигло вже, дістанеться в світову мряковину може воно розжаритися наново, або розбитися назад у мряковину й так наново почати обіг вічного повстання та загибання.

Простір, що на ньому відбувається цей розвиток безмірно великий. Наші земські міри не вистають до їх означення. Тому вчені мірять відступами дороги, що її відбуває соняшне світло. Вчені називають шмат дороги на триста тисяч (300.000) на секунду, себто дорогу, що нею можнаби 7 і пів разу опоясати землю на рівняку[3]) світляною секундою. Шістьдесять цих секунд це світляна хвилина (мінута), а шістьдесять таких хвилин це світляна година. Двацять чотири світляні години це світляний день і т. д. Коли так міряти, то сонце віддалене від землі на 500 світляних секунд, найблизча стала зоря, що її вчені зовуть „Альфа Центавра“ на південному зоряному небі на 4 і одну трету світляного року, а є зорі, що віддалені від землі на 40, 100 й більше світляних років. Та більшина зір шле до нас своє світло ще з багато більших віддалень. Чумацький Шлях, або Молочна Дорога віддалена на 15 до 30 тисяч світляних літ, а далекі спіральні[4]) мряковини віддалені вже більше як міліярд[5]) світляних літ. Тільки з трудом можемо засвоїти собі думку, що зорі вже від непамятних часів покинули це місце, що на ньому бачимо їх тепер, або тому тисячі літ змінили вигляд, що його ми тепер замічуємо. Неодна зоря може вже давно згасла, а ми бачимо її світло. Це тому, що світло по переміні зорі ще не дійшло до нас доси.

Так розвивається перед нашими очима картина необнятої величини. Сонце обігають планети, зорі, що їх рух дається легко замітити тому, бо вони розмірно не дуже далекі від землі. Відсіля дістали вони назву мандрівних зір, або докладніше сказати : блудних зір. Тому, що вони невеликі, то вони вже бодай на своїй верхні вистигли й не світять уже з власної сили, тільки відсвічують соняшне світло, Всі інші видні зорі це сталі зорі. Хоч вони порушуються зі значною власною скорістю, то тому, що їх віддалення дуже велике, здається, що вони стоять непорушно. І тому саме вчені називають їх стоячими, сталими зорями. Кожна з цих зір, це сонце, що мабуть так як наше сонце має кругом себе ряд планет. Всі сталі зорі правдоподібно творять разом велитенську спіралю, що від її осередка наша соняшня система[6]) не дуже віддалена. Звої спіралі бачимо ми як велитенські струї зір. т. зв. чумацький, або молочний шлях. Далековид, а передівсім світлинна (фотографічна) плита відкрили людським очам багато спіральних мряковин, що можливо є новими системами світів, що дадуться прирівняти до нашого чумацького шляху.

ЗАЧУМЛЕНЕ СУДНО

В пристані Шенбек на Ельбі задержано судно, на якому находяться щурі, яких підозрівають, що є заражені чумою. Щурі ті попали до судна враз із вантажем збіжа з одного португальського корабля. Поліція наказала виладувати збіже в безпечнім місци, але до тепер не мож знайти робітників, бо всі бояться тої страшної пошести. Знимка представляє отсе зачумлене судно.

---

[1]) Аналіза (грецьке слово) значить: 2озклад, розбір чогось на основі частини. Спектр (латинське слово) багатобарвий образ, що повстав із розложення безбарвого світла. Розклад переводять заломанням світла в трибічному скляному граняку. або перепускаючи світло крізь одну або більше рівнобіжних вузеньких щілинок. Спектр виказує сім головних красок у такому порядку: червона, поманчева, жовта, зелена, синя та фіолетна — такий порядок красок бачимо й на веселці (дузі), що теж повстає через заломання і відбиття соняшного світла в каплинах дощу. Спектральна аналіза це пізнання при помочі спектру з яких металів складається якєсь тіло.

[2]) Специфічний (питомий) тягар показує кілько разів якесь тіло тяжче, як такий самий обєм води.

[3]) Найбільше (подумане) коло, що ділить земою на північну й південну півкулю Довжина рівняка 40.068 кільометрів. У місцях, кудою проходить рівняк день і ніч усе рівні.

[5]) Міліярд це тисяча міліонів (1 000,000.000) а міліон тисяча тисяч (1,000.000).

[4]) Спіральний це слимакуватий, як ідуть гвінти шруби.

[6]) Соняшня система це сонце враз із планетами таїх місяцями.

Побіч цих великих тіл є в просторі світа ще безліч малих і дуже маленьких творів. Найзамітніші між ними це комети, або віхи. Попадеться така комета в обсяг притягання сонця, то її біг спрямовується в подовгасто еліптичну дорогу, на якій вони відвідують соняшню систему в правильних відступах. Величавий хвіст, що його комета розповиває, як наблизиться до сонця — кажуть учені — повстає під натиском промінювання соняшнього світла. Цей натиск начеб то видуває з комети найніжніші частиночки творива. Ще більше притягають нашу увагу огарки зір, камінні відломи ріжної величини. При спаданню на землю розпалюються вони тертям об повітря, що вповиває землю, до ясного полумя. Більшість їх спалюється. Тільки надзвичайно великі спадають на землю мов велитенські стрільна. Їх зовуть учені метеорами.

——о——

Про пропінацію, тай ще про дещо

Щоби про край наш
Не пропала слава,
То в селі у кожнім
Вже горальня стала.
Комин високий,
А дим йде в гору,
А кому варять то,
А кому, кому?
Тобі й мені брате,
Як лиш любиш пити,
На нашу на працю
Хочуть нас зловити!
Чомуж цукроварень
Вони не будують,
Варто цих спитати,
Що господарюють.
Цукроварні треба
Робітника много,
А горальні вісім
І то без одного.
Коли випеш чаю,
Чистий розум маєш,
А горілки випеш,
Гроші розкидаєш.
Спалить тобі горло
Тай серце нарушить,
Що маєш в кишені,
Все тобі зісушить.
Добрі люде, схаменіться,
Від горілки відречіться,
Відречіться іще нині,
Господарі, господині.
І челядка, ваші діти
Най не йдуть у коршми пити.
Проти коршми голосуйте,
Дармоїдів не годуйте!
За ваш гріш ці дармоїди
Їдять ситі все обіди,
Їдять ласо
Колач, мясо...
За ті гроші купи сала,
Буде в хаті тобі хвала,
Будуть діти й жінка сита,
Най коршмар пє оковиту.

ЮРКО ЛЮБИЙ.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Вп. Пелягія Буценко прислала 2 зол. на фонд кат. преси як додаток до збірки в селі Іванівці коло Теребовлі.

Через адміністрацію „Правди“ переслала гр.-кат. церков в Жизномирі 25 зол. на фонд кат. преси і 25 зол. на Рідну Школу.

НОВИНКИ

Знесення конфіскати. Суд зніс конфіскату ч. 17. „Правди“, що його займяла поліція за статтю „Нечуване здичіння“. По відібранні з поліції, висилаємо це число нашим передплатникам.

Нещасливий випадок. До Львова привезли з Миколаєва 19-літнього Леонарда Наґлера, якого переїхав поїзд. Нещасного перевезено з головного двірця до шпиталю, де він таки ще на коритари помер.

Пропала без вісти. В слідчім виділі у Львові зголосився Іван Балущак, господар із Курника пов. Яворів та повідомив, що його 18-літня сестра Матрона пропала з дому в незвісний спосіб. Коли через 2 тижні не вертала, Балущак набрався підозріння, що сестра його впала жертвою якогось злочину. Була вона середного росту, мала по здовжне лице, ясне волосся, обута в чоботи а на голові мала хустку в червоні смуги й цвіти.

Пожежа державних лісів. Оноді пополудні вибухла з невідомих досі причин пожежа в державних лісах Чорного Ліса. Жертвою пожежі впало 1.200 морґів гаю. Поліція провадить слідство.

Обірвалася хмара. В ночі зі суботи на Великдень шаліла в околицях Станиславова та Калуша страшна буря з громовицею. Найсильніша вона була в околиці села Боднарова, де обірвалася хмара та спав град. Річка та потоки виступили були зі своїх берегів та залили кілька господарств, так що їх мешканці мусіли хоронитися на дахи. На щастя по трьох годинах води спали і перелякані селяне могли вернути до своїх хат.

Пожежа у військових касарнях. При вул. Курковій у військових касарнях вибухла з невідомих причин пожежа. Спалився кусник даху.

Закінчення політичного процесу в Тернополі. В Тернополі скінчився політичний процес проти 31 осіб обжалованих за комуністичну протидержавну діяльність. Запав слідуючий присуд: Стефан Цівінський засуджений на 2 і пів року тяжкої тюрми, Дмитро Цівінський на півтора року, Юрко Стронович на 15 місяців, Авраам Собельзон на пів року, Лука Бица на 15 місяців, Анна Цівінська на 1 рік, Стефан Зазуля на 15 місяців, Йосиф Замковий на 15 місяців, Стефан Боднар на 15 місяців, Гнат Перун на 15 місяців. Решту, т. є. 21 обжалованих звільнено від вини і кари.

Присуд на білоруських комуністів. В Білостоці на Білоруси скінчився процес проти 37 людий, яких обжаловувано за приналежність до центрального комітету комуністичної партії західної Білоруси та за протидержавну діяльність. На 15 літ тяжкої тюрми засуджено 5 обжалованих, на 12 літ — пятьох, на 10 літ — чотирох, на 8 літ — двох, на 6 літ — пятьох, на 4 роки — двох, а решту звільнено.

ОПОВІСТКИ

Управа Ювенату ОО. Редемптористів в Збоїсках п. Знесіиє подає до відома, що принимає учеників до першої ґімн. кл. на шкільний рік 1929/30. Що до блищих інформацій прошу звернутися до Управи. 1—5

Впр. о. Николай Дрогомирецький прислав 11·35 зол. як збірку в церкві на фонд поширення кат. преси.

Місто подарка на імянини мужа жертвує 15 зол. на фонд „Доброї преси“ Богдана Тарнавська, Улашківці.

Управа Місійного Інституту ОО. Василіян в Бучачі, подає до відома, що на шкільний рік 1929/30 приймає учнів лиш до І. кл. ґімн. Подання о приняття вносити належить найдальше до 10. червня. Вступні іспити відбудуться одноразово перед вакаціями 2. липня. До подання треба залучити: 1. послідне свідоцтво шкільне, 2. метрику, 3. лікарське свідоцтво, в якім мусять бути узгляднені слідуючі органи! серце, груди, горло, очи і уха, 4. свідоцтво моральности від о. Катехита, і 5. письменна заява родичів, зглядно опікунів, що не будуть боронити синови (пупілеви) вступити до Чина, та що точно будуть платити після умови місячну платню. Приїздити до іспиту можна доперва тоді, коли дістанеться відповідь на подання. Хто зголошується до І. кл. не може мати більше літ чим 12. До подання належить долучити почтовий значок на відповідь. Близші пояснення уділяє Управа Місійного Інституту. Адреса: Місійний Інститут ОО. Василіян — Бучач.

ОГОЛОШЕННЯ

СИДОР АНТОНІЙ син Івана, уроджений 1897 р. в Середнім Великім повіт Ліско, уневажнює затрачену військову книжечку, видану через П. К. У. Самбір.

Відповідальний редактор Антін Лотоцький. **З друкарні Сп. „Діло“, Львів, Ринок 10.**